

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie medievală, premodernă și istoria artei
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Patrimoniu și turism cultural

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Tehnici de ghidaj pentru turismul cultural						
2.2 Titularul activităților de curs	dr. József Lukács						
2.3 Titularul activităților de seminar	dr. József Lukács						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități: itinerarii pe teren					10
3.7 Total ore studiu individual		100			
3.8 Total ore pe semestru		144			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințe însușite în cadrul disciplinelor <i>Geografia generală a turismului, Istorie culturală, Istoria artei, Istoria arhitecturii, Itinerarii arheologice, Itinerarii muzeistice, Tradiții etno-culturale, Literatura de călătorie</i>. Acestea vor ajuta la înțelegerea temelor propuse iar masteranzii vor valorifica cunoștințele în exercițiile și simulările din cadrul seminariilor și a excursiilor tematice (seminariilor organizate pe teren)
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Parcurgerea graduală a temelor propuse în cadrul cursului va înlesni valorificarea aplicată a cunoștințelor dobândite anterior sau paralel în cadrul disciplinelor studiate.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector, hărți, ghiduri turistice.
5.2. De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu videoproiector, hărți, ghiduri turistice. Deplasări în excursii tematice, exerciții de prezentări turistice ghidate.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Conduita unui ghid de turism. • Abilitatea de a prezenta traseele și obiectivele turistice. • Însușirea unor tehnici de animație în turism. • Însușirea modului de documentare pentru programele turistice. • Abilitatea de a evalua documentațiile existente și deprinderi de elaborare a unor ghiduri turistice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Abilități de comunicare. • Valorificarea cunoștințelor multidisciplinare însușite. • Aprofundarea metodelor de lucru în elaborarea programelor turistice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Aprofundarea unor noțiuni teoretice și abilități practice despre meseria de ghid de turism.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea cadrului legal și instituțional pentru obținerea calificării în meseria de ghid de turism. • Cunoașterea domeniilor unde activează ghizi de turism. • Capacitatea de elaborare a unui program turistic respectiv întocmirea și redactarea unui ghid turistic. • Aprofundarea unor cunoștințe despre situații în care este nevoie de capacitatea ghidului de a rezolva diverse probleme curente.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
01. Scurt istoric al meseriei de ghid turistic. Tipuri de ghizi: <ul style="list-style-type: none"> - Local. - Național. - Specializat: montan, sportiv, supraveghetor, de animație. 	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
02. - Abilitățile generale ale unui ghid. <ul style="list-style-type: none"> - Calitățile necesare ale unui ghid: <ul style="list-style-type: none"> - Morale. - Intelectuale. - Profesionale. Codul de conduită al ghidului: <ul style="list-style-type: none"> - Ținută. - Comportament. - Maniere. - Patriotism. - Onestitate. 	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
03. - Caracteristicile unui ghid.	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri	

<ul style="list-style-type: none"> - Munca în echipă (cu alt ghid însoțitor, cu angajații agenției, personalul hotelier, șoferi etc.). - Responsabilitățile ghidului/managerului de tur. 	interactivă.	
<p>04. Pregătirea unui tur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea itinerariului - Stabilirea obiectivelor - Documentare. <p>Starea de nervozitate a ghidului. Ce așteaptă turiștii de la ghid. Surâsul profesional.</p>	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
<p>05. Structura comentariului ghidului/cum se formulează o prezentare.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentare articulată în funcție de tematică - Prezentare în funcție de cronologie. 	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
<p>06. Conținutul unei prezentări.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea modului de prezentare în funcție de context (numărul, vârsta, cunoștințele de bază ale turiștilor, timpul avut la dispoziție etc.). - Structura unei prezentări, idei și asocieri, stabilirea temei, prezentarea, problema detaliilor în prezentare. - Vocea și vocabularul ghidului. - Poziționarea ghidului în timpul prezentării. - Captarea atenției. - Subestimarea sau supraestimarea cunoștințelor turiștilor. - Întrebările turiștilor. - Cum se răspunde la întrebări - Cum se evită anumite întrebări - Cum ajută sau deviază întrebările prezentarea ghidului. 	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
<p>07. Sarcinile specifice ghizilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turi de oraș - Tururi de muzee - Tururi în zone rurale - Vizitarea unor monumente speciale 	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
<p>08. Sarcinile ghidului</p> <ul style="list-style-type: none"> - Înainte de tur - Preluarea grupului de turiști - Sarcinile ghidului în timpul turului - Încheierea turului și despărțirea de turiști. 	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	
<p>09. Situații și proceduri de urgență:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Defecțiuni, - Accident, - Situații de îmbolnăvire: <ul style="list-style-type: none"> - a unui/a mai multor turist/turiști - a ghidului. - Decesul unui turist. 	Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.	

<p>10. Sarcinile secundare ale ghidului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sarcini administrative - Sarcini organizatorice, - Asistență. <p>Asigurările și modalitățile de plată în turism.</p>	<p>Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.</p>	
<p>11. Cadrul legislativ al desfășurării activității de ghid de turism.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ghidul în Europa. - Caracteristicile profesiei de ghid în cadrul legislativ al Uniunii Europene. 	<p>Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.</p>	
<p>12. Ghidul de turism în contextul legislativ din România:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pregătirea în meseria de ghid. - Categoriile de ghizi. <ul style="list-style-type: none"> - Ghid local. - Ghid național. - Ghid specializat. - Atestarea în meseria de ghid. - Practicarea meseriei de ghid. 	<p>Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.</p>	
<p>13. Alte reglementări legislative în domeniul turismului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Turism (ANT). - Brevete și licențe de turism. - Amenajarea, omologarea și exploatarea pârtiilor de schi. - Activitățile de turism în zona litoralului. Activitățile de turism în zona rurală. 	<p>Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.</p>	
<p>14. Protecția turiștilor:</p> <p>Organizarea salvării și a primului ajutor pe ștranduri și pe litoral (Salvamar).</p> <p>Prevenirea accidentelor și organizarea salvării în zone montane (Salvamont).</p> <p>Reglementări în comercializarea produselor alimentare în stațiunile turistice.</p> <p>Protecția turiștilor în structurile de primire a turiștilor.</p> <p>Evitarea discriminării turiștilor. Informarea asupra tarifelor în structurile de primire a turiștilor</p>	<p>Prelegere, proiecții PPT, dezbateri interactive.</p>	

Bibliografie

- Rotar Gabriela, Câmpeanu-Sonea Eugenia, Ilieș Marin, Ilieș Gabriela, *Comunicare în turism*. Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, 2006.
- Cocean Pompei, *Patrimoniul turistic al României*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2010.
- Cocean Pompei, Vlăsceanu Gheorghe, Negoescu Bebe, *Geografia generală a turismului*. București: Meteor Press, 2005.
- Cristureanu Cristiana, Neacșu Nicolae, Băltărețu Andreea, *Turism internațional: studii de caz, legislație*. București : Oscar Print, 2002.
- Neacșu Nicolae, Băltărețu Andreea, *Turism internațional : lucrări practice, statistici, documente O.M.T., legislație, reglementări*. București: Pro Universitaria, 2006.
- Mălăescu Simona, *Cultură și civilizație: turism cultural: caiet de lucrări practice*. Cluj-Napoca: Risoprint,

2011.

- Păcurar Alexandru A., Turism internațional. Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, 2009.
- Teodorescu Camelia, *Caiet de practică - Modulul Sibiu: turism cultural*. București: Transversal, 2011.
- Teodorescu Camelia, *Turism cultural*. București: Transversal, 2009.
- Teodorescu Camelia, *Cultură, civilizație și turism*. București: Transversal, 2008.
- Talabă Ion, *Turism în Carpații Orientali*. București: Editura pentru Turism, 1991.
- Talabă Ion, Talabă Elena-Monica, Apetrei Raluca Maria, *Turism în Carpații Meridionali: cunoaștere, dezvoltare și valorificare economică*. Iași: Pim, 2011.
- HG 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism
- HG 631/2003 pentru modificarea și completarea HG nr. 305/2001 privind atestarea și utilizarea ghizilor de turism
- Ordinul Ministrului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului nr. 637/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind condițiile și criteriile pentru selecționarea, școlarizarea, atestarea și utilizarea ghizilor de turism.
-

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
01. Istoria turismului în România. Ghidurile turistice. Conținut, structură, prezentare	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
02. Redactarea unui ghid turistic.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
03. Harta. Elemente de cartografie. Folosirea hărților turistice. Ghidul montan.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
04. Documentare pentru un traseu turistic.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
05. Grupurile de turiști. Psihologia grupului. Comportamentul turiștilor. Profile de turiști.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
06. Legislația în domeniul ghidajului turistic.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
07. Exercițiu de prezentare: 1. fortificație medievală. Cetate de pământ: studiu de caz: Cluj-Mănăștur Cetate de patră: studiu de caz: Bologa, Colțești, Bran, Deva. 2. Fortificație renascentistă și barocă. Studii de caz: Cluj (Cetățuia), Oradea, Alba Iulia.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
08. Exercițiu de prezentare: oraș medieval. Studii de caz: centrele istorice ale orașelor Cluj, Sibiu, Brașov, Sighișoara.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
09. Exercițiu de prezentare: construcții eclesiastice medievale: biserici în stil romanic respectiv gotic. Studii de caz: catedrala Sf. Mihail – Alba Iulia; biserica Sf. Mihail – Cluj; Biserica Neagră – Brașov.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
10. Exercițiu de prezentare: construcții eclesiastice în stil baroc. Studii de caz: biserica Sf. Treimi – Cluj; Catedrala catolică – Oradea; catedrala greco-	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	

catolică – Blaj.		
11. Exercițiu de prezentare: arhitectura bisericii ortodoxe. Studii de caz: tipologia bisericilor mănăstirești din Bucovina; Densuși, biserici de lemn din Maramureș; Curtea de Argeș. Studii de caz: iconostase și icoane.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
12. Exercițiu de prezentare: 1. arhitectura cultului mozaic. Studii de caz: sinagogile din Cluj; Sinagogile din Praga și Budapesta. 2. Exercițiu de prezentare: arhitectura bisericilor protestante: studii de caz: bisericile protestante din Cluj.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
13. Tradițiile gastronomice ale Transilvaniei.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	
14. Exercițiu de prezentare: ghidaj într-un spațiu muzeal: studiu de caz: Muzeul de istorie al Universității Babeș-Bolyai.	Documentare, expunere, explicație, dezbateri	

Bibliografie

- Vătășianu Virgil, *Istoria artei feudale în Țările Române*. Vol. 1: *Arta în perioada de dezvoltare a feudalismului*. București : Editura Academiei, 1959.
 - Vătășianu Virgil, *Pictura murală din nordul Moldovei*. București : Meridiane, 1974.
 - Cosma Iuliu, *Circuit transilvănean*. București : Meridiane, 1967.
 - Crișan Ion Horațiu, *Itinerare arheologice transilvănene*. București : Editura Sport-Turism, 1982.
 - Buzdugan Constantin, *Itinerare arheologice moldovene*. București : Sport-Turism, 1981.
 - Turcu Mioara, *Itinerare arheologice în Muntenia*. București : Editura Sport-Turism, 1985.
 - Drăgotescu Marcel, *Drumuri la mănăstiri moldave : itinerare turistice nemțene*. București : Abeona, 1992.
 - Lukács József, *Povestea "orașului-comoară": scurtă istorie a Clujului și a monumentelor sale*. Cluj-Napoca : Biblioteca Apostrof, 2009.
 - Orientarea în teren folosind harta și busola (și alte mijloace de orientare).
- http://www.carpati.org/articol/orientarea_in_teren_folosind_harta_si_busola_si_alte_mijloace_de_orientare_/1017/

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu nevoile de cunoștințe și aptitudini ale unui ghid de turism/manager de tur.

Curricula educațională este în concordanță cu programele de studii de la alte centre universitare respectiv școli de specialitate.

În realizarea programului de studii am avut în vedere opiniile formulate de ghizi turistici experimentați și de angajatori în domeniul turismului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Verificarea cunoștințelor pe baza prelegerilor susținute la cursuri respectiv a bibliografiei	Examen	30%

	propane		
	Însușirea și utilizarea noțiunilor. Atitudinea față de disciplină. Rezultatele studiului individual.	Evaluarea activității la cursuri	20%
10.5 Seminar/laborator	Aplicarea în practică a cunoștințelor.	Prezentări de obiective turistice (activitate pe teren)	40%
	Atitudinea față de temele de studiu propuse.	Prezența la seminarii și exerciții pe teren.	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a realiza proiectul unui itinerar turistic. • Capacitatea de a se documenta pentru un traseu/obiectiv turistic. • Capacitatea de prezentare a unui obiectiv turistic. • Capacitatea de a fi un ajutor eficient și valoros pentru grupurile de turiști în timpul turului sau sejurului. 			